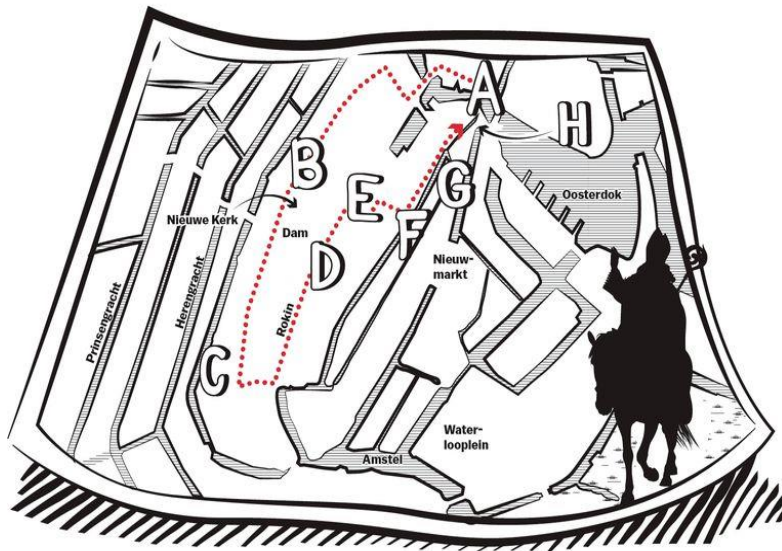

Slenterend op zoek naar Sinterklaas in Amsterdam

Goede vrienden Floor van Spaendonck en Gijs Stork houden van de stad en haar verhalen. Elke week wandelen ze volgens een ander thema, zo pik je ook nog eens wat op. Deze keer wandelen ze in de sporen van de heilige die onze stad beschermt: Sint-Nicolaas.

Floor van Spaendonck en Gijs Stork 30 november 2021, 07:00

BEELD LAURA VAN DER BIJL

A. We starten bij de Basiliek van de Heilige Nicolaas, waar je op zondag de katholieke mis in het Nederlands en het Spaans kan bijwonen. In Amsterdam zijn vijf kerken gewijd aan Sint-Nicolaas: de Oude Kerk, Ons' Lieve Heer op Solder, de Koptisch Orthodoxe Kerk van de Heilige Maagd Maria, de Russisch-Orthodoxe Parochie van de Heilige Nikolaas van Myra en dus de Sint-Nicolaaskerk. Sint-Nicolaas is een beschermheilige die Amsterdam, net als meerdere havensteden, zoals Bari en Aberdeen, als patroon heeft gekozen.

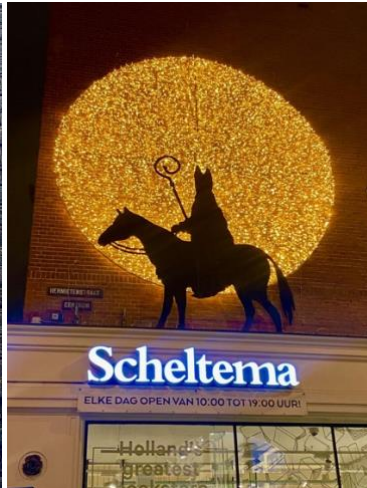
De basiliek werd in 1884 ontworpen door architect Adrianus Bleys. In het centrale schip van de kerk zijn aan de rechterzijde zestien stadia uit het leven van Sint-Nicolaas te zien, met de verschillende wonderen die hij verrichtte. Zoals het voorkomen van hongersnood door graan te vermenigvuldigen, de hulp met een bruidsschat opdat de dochters niet verkocht werden (Sint-Nicolaas gooide een goudzakje door het raam, dat in een schoen terecht kwam), of het stilleggen van stormen zodat schepen niet vergingen. Tegenover de basiliek ligt het voormalige Noord-Zuid Hollandsch Koffiehuis, uit 1911 (nu zit hier restaurant Loetje), waar Sinterklaas tot de jaren negentig met de boot uit Spanje aankwam. Het schip wordt jaarlijks omgedoopt tot 'Spanje' en is verder het hele jaar aan de steigers van het Scheepvaartmuseum te bewonderen als de stoomboot Christiaan Brunings.

We lopen naar de Nieuwezijds Voorburgwal via de brug voor het station, die sinds 2016 naar Sint-Nicolaas is vernoemd, en boetiekhotel Sint Nicolaas. Sinterklaas is buiten de naamgeving alleen nog op de sociale media van het hotel terug te vinden – met mondkapje over zijn baard.

B. Ter hoogte van de Sint Nicolaasstraat lag tot de demping van de gracht in 1884 de Sint Nicolaasbrug over de Nieuwezijds Voorburgwal. In de Sint Nicolaasstraat zie je meteen links op de hoek een Sinterklaasgevelsteen waarbij een schip is afgebeeld. Als beschermheilige van zeevaarders was Sint-Nicolaas te hulp geschoten door de zee te kalmeren. In 2020 werd actie ondernomen tegen het drukke (fiets)verkeer in deze straat. Als een soort ode aan de naamgever werd de straat door aanleg van kinderspelletjes in de betegeling verkeersveiliger gemaakt voor de kinderen in de buurt.

De gevelsteen in de Sint Nicolaasstraat.

Sinterklaasverlichting bij boekhandel Scheltema.

De gevelsteen op de Dam

C. Op de hoek van de Nieuwe Kerk, bij de Mozes en Aäronstraat en de Nieuwezijds Voorburgwal, zie je bij het souvenirwinkeltje Russische Sinterklazen. We lopen langs het Koninklijk Paleis door naar het Begijnhof. In de kapel vinden we een sinterklaasbeeld dat in 1673 door begijn Marritje Jans Tijm werd geschonken. Als we over het Rokin terugwandelen, passeren we de gigantische sinterklaasverlichting op de gevel van boekhandel Scheltema. Dit is wat ons betreft de winnaar van de sinterklaasreclame, want de verlichte maan met het silhouet van de sint drukt het beste de sfeer uit van de gezellige pakjesavond. En natuurlijk kun je hierbinnen terecht voor een inhoudelijk cadeau.

D. Sinterklaas hield bij zijn intocht op de Dam altijd halt voor een groet aan de hoge Sint-Nicolaasgevelsteen uit de zeventiende eeuw, op de hoek van de Dam en het Damrak. De op 1 december 1934 als sint verklede acteur Eduard Verkade hing er voor het eerst een krans op. Deze traditie is inmiddels afgeschaft; wat nog rest is een verdroogde krans van jaren geleden.

E. Over de Dam gaan we verder naar het centrum van verlanglijsten en dure wensen: de Bijenkorf. Ooit hofleverancier van de beste decemberetalages, maar vandaag de dag is daar weinig van terug te vinden; wij telden maar drie sinterklaasjes. Om de hoek, in de Warmoesstraat, verkoopt Patisserie de Bijenkorf wel bijzonder fraaie chocoladeletters. Iets verderop, bij de Condomerie, is een van de weinige etalages te vinden met een (uitdagende) sint. Ook Warmoesstraat 37 doet ons aan het kinderfeest denken: vroeger had Joost van den Vondel, het voorbeeld voor alle sinterklaas dichters, hier zijn zijdehandel.

de Condomerie in sinterklaasfeer

uitzicht op St Nicolaas basiliek

Sinterklaasbeeld in Ons' Lieve Heer op Solder.

F. We slaan af naar de eerste Sint-Nicolaaskerk van de stad, gewijd aan de goedheiligman in 1306, en nu bekend als de Oude Kerk. Als je binnenin goed zoekt, zie je in het gewelf op vijf plekken een sinterklaasbeeltenis.

G. Iets verderop vind je de tweede sinterklaaskerk van de stad: Ons' Lieve Heer op Solder, die in deze tijd van het jaar geheel in sinterklaasfeer is omgetoverd. Er zijn schoenen en klompjes gezet bij de kachels, de mijter, staf en mantel met speciale Amsterdamborduursels staan klaar, en in de keuken liggen zelfgebakken speculaasjes, koekplanken en mandarijntjes. Deze schuilkerk functioneerde van 1663 tot 1887, maar lijkt nu nog steeds actief als schuilkerk van Sinterklaas, met op 5 december een echte Sint-Nicolaasmis.

H.

We sluiten de wandeling af bij het begin, met de derde Nicolaaskerk (de basiliek), en kopen een bidprentje. We bidden voor behoud van het sinterklaasfeest en de goede daden van deze heiligman.